

# Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

№ 150 (20413)

2013-рэ илъэс

БЭРЭСКЭЖЬЫЙ  
ШЫШЪХЪЭИУМ и 14

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

## ПРАВИТЕЛЬСТВЭ ТЕЛЕГРАММЭХЭР

**Лъытэныгъэ зыфэсшырэ Аслъан Кытэ ыкьор!**

Адыгэ Республикэм псэолъэшынмкIэ иотраслэ илофышIэхэм ыкIи иветеранхэм ясэнэхъат епхыгъэ мэфэкIым фэшI сафэгушIо!

Псэолъэшым Iофэу ыгъэцакIэрэм сыдигуи тыхэгъэгу осэшхо цыфашыщтыгъ, псэолъэшын лъэныкьор ары къэралыгъом экономикэ, технологическэ хэхьоныгъэу ышыщтыр бэкIэ зэлытыгъагъэр. Непэ псэолъэшынм народнэ хъызмэтым илъэныкьо 30-м ехъумэ ифэмэ-бжымэ атырегъахъэ, шэпхъакIэхэм, амалыкIэхэм якъэкуапIэу цыт.

Тапашъхъэ мэхъанэшхо зилэ пшэрыль заулэ ит. Мы илъэс благъэхэм псэолъэшынм хэлшыкIэу нахъ зедгъэушъомбгун, уасэр къегъэлыхыгъэнымкIэ ищыкIэгъэ амалхэр зетхъанхэ, бэджэндэу унэхэр тыгъэнхэмкIэ ищыкIагъэхэр тшIэнхэ фае.

Псэолъэшым IэпIэсэнэгъэшхо зэрахэлъым, производственнэ, техническэ амал инхэр псэолъэшынм зэрилэхэм яшIуагъэкIэ гъэхъагъэ хэлъэу пшэрылхэр зэрэдгъэцэкIэщтхэм сицыхъэ тель.

Псэолъэшын лъэныкьом илофышIэхэм ыкIи иветеранхэм псауныгъэ пытэ, насып, шылэклэ-псэукIэ дэгъу ялэнэу, тапекIэ гъэхъагъэхэр ашIынхэу сафэлъало!

Урысые Федерацием регион хэхьоныгъэмкIэ иминистрэу  
**И. Н. СЛЮНЯЕВ**

\*\*\*

**Лъытэныгъэ зыфэсшырэ Аслъан Кытэ ыкьор!**

Нэклимзэр зэраухыгъэм ыкIи Бирам мэфэкIым афэшI сыгу къызделэу сыпфэгушIо. Цыфхэм агуки, ашъокIи зыщэуцэбзыгъэ нэклимзэр икIыгъ. Ори, о пцIэкIэ зэкIэ адыгэ лъэпкъым сышъуфэлъало дунаним шлоу тетыр зэкIэ къыжудэхъунэу, IофышIоу ешъухыжьэхэрэмкIэ Тхьэр къыжуделэнэу.

УигухэлъышIухэр зэкIэ къыбдэхъунэу ори, къыппэблагъэхэми псауныгъэ пытэрэ насыпрэ шъуилэнэу сышъуфэлъало!

Лъытэныгъэ къыпфэзышIэу, Къэбэртэе-Бэлъкъар  
Республикэм и Правительствэ и Тхьаматэу Р. ХЪАСАНЭКЪУ

## Урысыем кушъхъэфэчъэ спортымкIэ ифедерацие ипащэхэр физкультурникым и Мафэклэ Адыгеим и Лышъхъэ къыфэгушIуагъэх

Урысыем кушъхъэфэчъэ спортымкIэ ифедерацие ипрезидентэу Игорь Макаровымрэ игенеральнэ пащэу Владимир Вагенлейтнер-рэ ятелеграммэу Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу Тхьаклушынэ Аслъан ыцIэкIэ къагъэхыгъэм мырэушIтэу къыщелэ:

«Лъытэныгъэ зыфэтшырэ Аслъан Кытэ ыкьор!

Физкультурникым и Мафэ, спортымрэ псауныгъэмрэ ямэфэклэ афэшI тыгу къыдделэу тыпфэгушIо!

Физкультурэмрэ спортымрэ непэ Урысыем щыпсэурэ нэгырэ миллион пчъагъэмэ ящыIэныгъэ изы Iахышхоу цыт. Къэралыгъо политикэмкIэ мэхъанэшхо зэрэтырэ лъэныкьохэм ащыщых цыфхэр жъугъэу зыхэлэжьэрэ спортымрэ физическэ культурэмрэ зягъэ-ушъомбгъугъэныр, шъон пытэхэм, наркотикхэм адимыхыыхыгъэу псэунхэу цыфхэм агурыгъэюгъэныр.

Мафэ къэс узерегугъурэм ишIуагъэкIэ уиреспубликэ щыпсэурэ спортым нахъ пыщагъэ мэхъух. СэнаушIыгъэ ин зилэ ныбжыкIэхэм ащ амал арегъэгъоты язэчыи зыкъызылэуригъэхынэу, урысые, дунэе зэнэкьокьухэм гъэхъэгъэшхохэр ащашIынхэу.

Ори, уилофшIэгъухэми, Адыгэ Республикэм щыпсэурэхэми тышъуфэлъало псауныгъэ пытэ шъуилэнэу, шъуигъашIэ кIыхъэ хъунэу, ти Родинэшхо пае шъуилофшIэн гъэхъэгъагъэхэр цышъушIынхэу!»

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ипресс-къулыкьу



## Япчъагъэ хэхъуагъ

2011-рэ илъэсым елытыгъэмэ, блэкигъэ илъэсым республикэм ичIыплэ зэфэшъхъафхэм защызыгъэ-псэфынэу къэкIогъэ хъакIэхэм япчъагъэ процент 12-кIэ нахыбэ хъугъэ. Илъэсэу итым иапэрэ мэзих зекIо мин 93-рэ тикъушъхъэхэм ащылагъэхэу агъэу-нэфыгъ.

2012-рэ илъэсым мыщ фэдэ иуахътэ егъэпшагъэмэ, ар проценти 10-кIэ нахыб. ТичIыопс зэрэдахэм, республикэм зэрэщырэхъатым ыкIи зэгурылоньгъэ зэрилъым къахэкIыкIэ цыфхэм зыщагъэпсэфынэу къыхахы.

Адыгеир Къыблэ федеральнэ шъолпырым хэхъэ. Мыщ чIыплэ дэхабэ иплъэгон плъэ-кIыщт. Ахэм ащыщых Кавказ къэралыгъо биосфернэ запо-ведникыр, зыфэдэ щымыIэ саугъэхэр ыкIи лъэпкъ паркэу «Горная Адыгея» зыфи-лорэр, нэмыкIхэри. ЛъэсрыкIо ыкIи шым тес зекIохэу къу-шъхъэхэм ащызэхэщэхэрэр анахъэу хъакIэхэм агу ре-хых. Цыфхэм зэрифэшъуа-

шэу загъэпсэфыным фэшI чIыплэ зэфэшъхъафхэр Адыге-им бэу къыщызылэуахыгъэхэу Iоф ашIэ. ИлъэсыкIэм ехъу-лэу республикэм ит хъакIэщ-хэм чIыплэ нэклихэр ямыIэж-хэу цыфхэр бэу къакуапIэх. 2012-м къыщегъэжъагъэу зе-кIоным фэлэжьэрэ хъызмэт-шIапIэхэм япчъагъэ зэхап-шIэу хэхъуагъ. ЫпекIэ ахэр 118-рэ хъушIыгъэхэмэ, джы 140-м нэсыгъэх. Ахэм ащы-

щэу 92-м уащыпсэун плъэ-кIыщт.

Адыгеим икъушъхъэхэм, ичIыплэ зэфэшъхъафхэм за-щызыгъэпсэфырэ хъакIэхэр нахыбэу къызыдикIыхэрэр Ростов хэкумрэ Краснодар краимрэ арых. Мы аужырэ илъэсхэм Ставрополь краим ыкIи Урысыем инэмыкI шъо-лпырхэм къарыкIыхэрэ зекIо-хэм япчъагъи хэлшыкIэу хэ-хъуагъ. Урысые Федераци-ем и Правительствэ унашъоу ышыгъэм диштэу зекIо зы-гъэпсэфыплэ зэхэтэу агъэ-псыщтым Адыгеири хэфагъ. Ар гъэцэклагъэ зыхъукIэ, Iоф-шIэллэ чIыпIагъэхэр къызыла-хыщтых, инфраструктурэм хэхьоныгъэхэр ышыщтых, ащ дакIоу тиреспубликэ зыщы-зыгъэпсэфырэ цыфхэм яп-чъагъи бэкIэ хэхъошIт.

ПАТIЫКЪО Анет.

## Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ и Указ

ЩытхъуцIэу «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ псэолъэшI» зыфилорэр афэгъэшъошэгъэным ехылыагъ

ПсэолъэшынмкIэ гъэхъагъэхэр зэралэхэм ыкIи гуеты-ныгъэ фырялэу Iоф зэралэхэм афэшI щытхъуцIэу «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ псэолъэшI» зыфилорэр афэгъэшъошэгъэнэу:

Костиков Александр Николай ыкъом — зэлухыгъэ Iахъэхэлъ обществэу «Краснодарстрой» зыфилорэм иучасткэ ипащэ;

Пэнэшъу Батырбий Мухьдинэ ыкъом — зэлухыгъэ

Iахъэхэлъ обществэу «Краснодарстрой» зыфилорэм игене-ральнэ пащэ.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу  
ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,  
шышъхъэлум и 13,  
2013-рэ илъэс  
N 100

## Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фырилэу Iоф зэришIэрэм ыкIи ыныбжэ илъэс 50 зэрэхъурэм япхыгъэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ ШъхъахъутIэ Къэралбий Ин-дрыс ыкъом, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Аппарат ифи-нанс-хъызмэт гъэлорышIапIэ игараж ипащэ.

# Хэдзынхэм зафегъэхъазыры

**Хэбзэгъэуцугъэу шылэм диштэу Юныгъом и 8-м Урысые Федерацием ишьольыр зэфэшхъафхэм чыплэ мэхъанэ зилэ хэдзынхэр ащыкӀоштх. Мы лофтхъабзэм Адыгэи зэрэфэхъазырым кытегушылагъ АР-м хэдзынхэмкӀэ и Гупчэ комиссие и Тхьаматэу Сэмэгү Нурбий.**



Ащ къызэриуагъэмкӀэ, мы мафэм Мыекъуапэ инароднэ депутатхэм я Совет хэтыштхэм, Мыекъопэ, Кошхъэблэ, Тэхутэмькъое ыкӀи Теуцожь районхэм ячыплэ зыгӀэорышлэжыи кӀулыкъухэм яхэдзынхэр зэхашщытх.

— Мыекъуапэ инароднэ депутатхэм я Совет хэтыштх нэбгырэ 30 Юныгъом и 8-м хэтыдзышт. Ащ хэлэжъэнхуэ партие 20-мэ (шьольыр къутамэхэм) зыкӀагъэлъэгъуагъ. Непэрэ мафэхэм яхуулэу депутат хуи-хэмкӀэ кандидатурэ 456-мэ регистрациер акӀугъ. 2008-рэ ильэсым шылэгъэ мыщ фэдэ хэдзынхэм ахэлэжъэнхэм пӀае кандидатури 191-рэ кышцагъэлъэгъогъагъ, регистрацие зыкӀугъэр нэбгыри 156-рэ хуштыгъэ. Хэдзын кампанием партии 3 нылэп хэлэжъагъэр. Кандидатурэхэм, партиехэм япчъагъэ хэпшыкӀагъу зэрэхъуагъэр мы зэфэхъысыжъхэм кӀагъэлъагъо, — кылуагъ Сэмэгү Нурбий.

Гупчэ комиссием и Тхьаматэ къызэрэхигъэщыгъэмкӀэ, хэ-

дзынхэм ахэлэжъэнхуэ фитыныгъэ зилэ нэбгырэ мин 330-рэ фэдиз республикэм ис. Непэрэ мафэхэм яхуулэу партиехэм, общественнэ объединениехэм ыкӀи организациехэм якутэмэ 339-рэ Адыгеим щатхыгъ. Гуцылэм пӀае, хэдзын кампаниехэм ахэлэжъэнхэмкӀэ ыкӀи ымакъэ ытынымкӀэ фитыныгъэ зилэ нэбгырэ миллиони 4-м ехуэ зэрыс Краснодар краим мыщ фэдэ партие, общественнэ объединение ыкӀи организацие 57-рэ нылэп щатхыгъэр. Ростов хэкум шыпсэурэ нэбгырэ миллиони 3,3-мэ мыщ фэдэ фитыныгъэ ялэмэ, атыгъэ партиехэм, общественнэ объединениехэм ыкӀи организациехэм япчъагъэ 61-м кӀахъэ нылэп. Кыблэ федеральнэ шьольырым хэхъэрэ субъектхэр зэбгӀапшэхэмэ, мыщ фэдэ къэгъэлъэгъонхэмкӀэ апэрэ чыплэп Волгоград хэкум ылыгъ (партие, общественнэ объединение ыкӀи организацие 558-рэ щатхыгъ), ятӀонэрэ чыплэм Адыгеир цыт. — Партиехэм, общественнэ

объединениехэм ыкӀи организациехэм япчъагъэ республикэм зэрэщыбэм кыгъэлъагъорэр зы — непэ хэдзынхэм тахэлэжъэн зылорэ пстэуми зи пэрыохуэ зерафэмьхурэр, Адыгеим политическэ рэхъатныгъэрэ демократиер зэрильхэр арых. Юныгъом и 8-м шылэгъэ хэдзынхэм ахэлэжъэнхэ гухэлъ ыкӀи шлоигъоныгъэ зилэ партиехэм зекӀэми зэрифэшъуашуэ тапэгъокыгъ, джи регистрациер тыухыгъэ, — кылуагъ Н. Сэмэгүм.

Федеральнэ ыкӀи шьольыр хэдзынхэр шапхъэу шылэхэм адистэу зэхэщэгъэнхэм, хэбзэгъэуцугъэр укӀуагъэ мыхъуным, цыфхэр къызэкӀолӀэхэрэ хэдзыплэхэр цынэгъончъэу шытӀынхэм АР-м и Лышхъэу ТхьакӀушынэ АспӀан ыналэ зэрэтетыр ыкӀи зэрэлыплӀээрэр АР-м и Гупчэ комиссие и Тхьаматэ кыхигъэщыгъ. Сыдигъуи ялэ зэхэлъэу, зегурьлохуэ зэрэздэлажъэхэрэм кыкӀигъэтхыгъ.

**ТХЪАРКЪОХЪО Адам.**

## Ӏэпылэгъу фэхъушъугъэхэп

УФ-м хэгъэу кӀоцӀ лофхэмкӀэ и Министерствэ иотделэу Тэхутэмькъое районим шылэм илофышлэхэм тыгъоныр сэнэхъат зыфэхъугъэ бзылфыгъэу бзэдджылэгъэ пчъагъэ зезыхъагъэр къаубытыгъ.

Краснодар дэт тучанхэм ащыщ горэм бзылфыгъэм шылыпӀагъэх, ахъчалэ кытыгъуэ полицием илофышлэхэр

ащ кӀэрыхъагъэх. Ильэс 34-рэ зыныбжъ тыгъуакӀор поселкэу Афипскэм шыщэу кычӀэкӀыгъ. Ар полицием иотдел нагъэсыгъ, уголовнэ лоф кыфызэуахыгъ.

Бэ темьшӀэу бзылфыгъэм илахылыхэр отделим къекӀолагъэх. Полицием ипащэ Ӏэпылэгъу кӀафэхъумэ ахъщэ къуалхъэ ратынэу къырауагъ. Полицием илофышлэ «зыщэфы» зы-

шлоигъуагъэхэм якубытыи фегъэхыгъэ оперативнэ лофтхъабзэхэр рагъэкӀокӀыгъэх. Ахэм яшлуагъэкӀэ а мэфэ дэдэм сомэ мин 50-р пащэм ратызэ бзэдджашлэхэр къаубытыгъэх.

ТыгъуакӀор къязыгъэтӀупшыжыи зышлоигъогъэ Ӏахылыхэм и пшъэдэкӀыжъ арагъэхыщт.

(Тикорр.).

### УИТАРИХЪ ЗЭГЪАШӀЭ, ГЪЭЛЪАПӀЭ

## Ӏошхъэмафэ ихъугъэ-шӀэгъэ тарихъ щыщ

1914-рэ ильэс. Ӏошхъэмафэ игеологиекӀэ классическэ лофшлагъэу «К петрографии Эльбруса» зыфиорэр алэрэу кыдэкӀыгъ. Ащ иавторыр В. В. Дубянскэр ары.

\*\*\*

1925-рэ ильэс. Ӏошхъэмафэ имылкӀутэхэм альпылӀэнхэр рагъэжъэагъ.

\*\*\*

1925-рэ ильэс. Г. Н. Нико-

ладзе зипӀэцэгъэ альпинист 19-мэ алэрэ советскэ дэкӀоегур Ӏошхъэмафэ щашыгъагъ.

\*\*\*

1925-рэ ильэс. Мы ильэсыр кавказ къушхъэжъэу Ӏошхъэмафэ изэгъэшлэн-ушэтынкӀэ анахъ гъэбэжъулагъ. Алэрэ советскэ бзылфыгъэр — А. Джпаридзе Ӏошхъэмафэ шылагъ.

\*\*\*

1927-рэ ильэс. Н. В. Кры-

ленкэр алэрэу Ӏошхъэмафэ дэкӀолягъ.

\*\*\*

1928-рэ ильэс. Мы ильэсым кыкӀоцӀ Ӏошхъэмафэ советскэ альпинист 32-рэ дэкӀолягъ.

\*\*\*

1928-рэ ильэс. Правительственнэ комиссием Приэльбрусем ипсы Ӏзэгъу къэкӀуапӀэхэр кыхигъэщыгъэх, ыуплӀэкӀугъэх.

(Тикорр.).

## Жъалымыгъэ зэрахъагъ



Красногвардейскэ районим ит псэупӀэу Еленовскэм шыпсэурэ унагъом тхьамыкӀагъо къехъулагъ. КӀэлэ ныбжыкӀэхэр зэхэтхуэ гухэлъ дӀэхэр ялэхуэ унагъом екӀугъэх. Ильэс 53-рэ зыныбжъ хульфыгъэмрэ ишхъэгъусэу ильэс 50 зыныбжымырэ утын хылылэхэр арахыгъэх. Бзэдджашлэхэр псын-

кӀэу машинэхэм арытӀысхъэи лүкӀыжыгъэх.

УФ-м хэгъэу кӀоцӀ лофхэмкӀэ и Министерствэ иотделэу Красногвардейскэ районим шылэм гӀунэгъухэр теуагъэх. Зэшхъэгъусэхэр шӀобж хылылэхэр атешагъэхуэ сымэдджэщым нагъэсыгъэх. Бэ темьшӀэу бзылфыгъэм ыпсэ хэкӀыгъ.

Оперативнэ лофтхъабзэу зэхащэгъэхэм яшлуагъэкӀэ бзэ-

## Адыгеим ипредприятиехэм текӀоныгъэр къыдаыхыгъ

Ильэс къэс зэхашцэрэ зэнэкъокъоу «Золотая опора» зыфиорэр мы ильэсми рагъэкӀокӀыгъ. Адыгэ Республикэм мыщ кышцигъэлъэгъогъэ предприятиехэм ащыщэу 2-р анахъ дэгъухэм ахалытагъэх ыкӀи къалэжыгъэ тын лӀаплэхэр къаратыжыгъэх.

Электрическэ энергиер зыгъэфедэхэрэм азыфагу ыпшъэкӀэ зигугъу кышчытшыгъэ зэнэкъокъур 2004-рэ ильэсым кышцегъэжъагъэу Урысые Федерацием шыцэхашцэ. АР-м экономикэ хэхъоныгъэхэмкӀэ ыкӀи сатыумкӀэ и Министерствэ кызэритыгъэмкӀэ, Адыгеим ыкӀи Краснодар краим япредприятиехэр ябгӀонэрэу мы лофтхъабзэм мыгъэ хэлэжъагъэх.

Зэнэкъокъум илауреатхэр ыкӀи текӀоныгъэр кыдзэыхыгъэхэр лъэныкӀэ зэфэшхъафхэмкӀэ (япшъэрылхэр зэрагъэцӀакӀэрэм диштэу) зэхэщакӀохэм кыхахых. Ахэм ащыщыцӀагъэу зыгъэныгъэу шышыгъэхэр шокӀ имылуэ зэригъэцӀакӀэхэрэр, счетым кыгъэлъэгъорэ ахъщэр игъом ыкӀи икӀоу зэритырэр, чыфэ зэрэтемылыр, электроэнергием игъэфедэн кыдильтыгъэр лофшӀакӀэр зэригъэцӀакӀэрэр, учетымрэ лыплӀэнымырэ альэныкӀокӀэ аужырэ шапхъэхэм ади-

штэрэ системэхэр зэригъэфедэхэрэр, нэмыкӀхэри.

Мы ильэсым зэхашцэгъэ зэнэкъокъум ильэныкӀэ зэфэшхъафхэмкӀэ текӀоныгъэр кыдзэыхыгъэхэм ыкӀи анахъ предприятие дэгъоу алытагъэхэм ахэфагъэх республикэм лоф шызышлэхуэ, пшъэдэкӀыжъэу ыхырэмкӀэ гӀунэпкъэ гӀэнэфагъэ зилэ обществэу «МамрыкӀомэр» ТСЖ-у «Медик» зыфило-рэмрэ.

— ТекӀоныгъэр кыдзэыхыгъэ организациехэм ялофшӀэн шӀапхъэшлэхэм адистэу зэрэзэхашцэрэр, цыфхэм цыхъэ ыкӀи осэшлу къазерафашырэр мы зэнэкъокъум изэфэхъысыжъхэм джири зэ кӀагъэлъэгъуагъ, — кыхегъэщы АР-м экономикэ хэхъоныгъэхэмкӀэ ыкӀи сатыумкӀэ и Министерствэ.

ТекӀоныгъэр кыдзэыхыгъэхэм защыфэгущӀогъэхэ ыкӀи къалэжыгъэ тынхэр защаратыжыгъэхэ мэфэкӀ лофтхъабзэр шышхъэлум и 7-м кӀуагъэ. Анахъ дэгъухэм афэгущӀагъэх экономикэ хэхъоныгъэхэмкӀэ ыкӀи сатыумкӀэ министрэм иапэрэ гуадзэу Андрей Беляковымрэ зэлухыгъэ Ӏахъзэхэлъ обществэу «Кубаньэнергосбыт» зыфиорэм ипащэхэм я Совет итхьаматэу Дайнис Вилертсрэ.

## ГъэпцӀагъэкӀэ ахъщэр къызӀэкӀигъэхъагъ

Бюджет ахъщэу сомэ миллионрэ ныкӀорэм ехурэр гъэпцӀагъэкӀэ кызэрэзыӀэкӀагъэхъагъэр ыкӀи хэбзэнчъэу зэрагъэфедатгъэр кыхагъэщыгъ Урысые Федерацием хэгъэу кӀоцӀ лофхэмкӀэ и Министерствэ иотделэу Джэдже районим шылэм икӀулыкъушлэхэм.

Бзэдджашлагъэ кызэрэдызэрахъагъэр зэритхэгъэ тхылы мэкӀумэщышлэ-фермер хызмэтшӀапӀэм ипащэ полицием илофышлэхэм алэкӀигъэхъагъ. Бзылфыгъэм кызэриуагъэмкӀэ, былымхэр ыхуиунхуэ рихуэхъагъ. Ар зызэхехым, Мыекъуапэ шыпсэурэ бзылфыгъэу ильэс 50 зыныбжыыр Ӏэпылэгъу кыфэхъунэу ыгъэгъуагъ. Федеральнэ программэм кыдыхэлъытагъэу мэкӀумэщ продукциер кыдзэыгъэкӀыхэрэм

ахъщэу къаратырэмкӀэ Ӏэпылэгъу кыфэхъунэу кыриуагъ.

Чэм 38-рэ кышцэфыгъэу документ нэпцӀхэр бзэдджашлэм кӀулыкъу зэфэшхъафхэм ачӀильхъагъэх. Былымхэр къазыщагъэу кыгъэлъэгъуагъэр Ӏахылылэу кычӀэкӀыгъ. Федеральнэ бюджетим кытӀупшыгъэ сомэ миллионрэ мин 600-рэ ащ исчет кыхъагъ. Бзэдджашлэхэм ахъщэр къызӀаӀэкӀахэм ыуж мэкӀумэщышлэ-фермер хызмэтшӀапӀэм ипащэ зырагъэгъотыжыгъэп.

Джырэ уахътэм уплӀэкӀунхэр рагъэкӀокӀых. Мы шыкӀэр кызыфигъэфедэзэ бзэдджашлэгъэ пчъагъэ бзылфыгъэм зэрихъагъэу полицием илофышлэхэр егуцафэх.

(Тикорр.).

джэшлагъэ зезыхъагъэхэр а мэфэ дэдэм къаубытыгъэх. Ахэр Улапэ шыщ кӀалэхуэ кычӀэкӀыгъэх. Зым ильэс 22-рэ, адырэм 25-рэ аныбжъ.

Джырэ уахътэм уплӀэкӀунхэр макӀох, кӀэлэ ныбжыкӀэхэм хъэкӀэ-кӀокӀагъэу зэрахъагъэм лӀапсэу фэхъугъэр къэшлэгъуае.

**ШХОНЧЫБЭШӀЭ Рузан.**

Мыекъопэ футбол клубу «Зэкъошныгъэм» ипащэу Аульэ Рэщидэ ыш дунаим ехыжыгъ. Футбол клубу «Зэкъошныгъэр», спортым пыщагъэхэр шымылэжыым Ӏахылылхэм афэтхъаусыхэх, къыныр адагощы.





ГЪУРДЖ-АБХЪАЗ ЗАОР КЪЫЗЕЖЪАГЪЭР НЕПЭ ИЛЬЭС 21-рЭ МЭХЪУ

# Шъхьафитныгъэм иухъумаглохэр

1992-рэ ильэсым шышхьэлым и 14-м Грузием иулашыгъэ купхэр заоклэ Абхъазым ичыгу ихъэхи, щыхъунклэхэу аублагъ. Машлом зэлыштэгъэ къош республикэм лэпылгъу фэхъугъэхэм, техаглохэм лашэклэ апэуцужьыгъэхэм Адыгем шаплугъэ клалэхэр ащыщых.



Шәуджән Муратә Абхъазым къыфигъэшъошгъэ наградәр янә къыратыжьы.



Абхъазым къыкыгъэхэм Шәуджән Нурыет ахэт.

Техагло-хъунклаглохэм ямәшло лыгъэ Абхъазыр псынкләу зэлыкыуштыгъ. Къалэхэр къэзыгъэдэхэр унэхэр, ләпкыым икультурэ, зэхакъуташтыгъэх. Культурэм епхыгъэ чыплэхэр умышлэжынхэу хъуштыгъэх. Цыф цларыомэ ясау-гъэтхэм щэ-гынхэр атырапхъан-клэхэзэ, ләпкыым икультурэ, иискусствэ щылашыгъэм хагэ-клякляпән ямурадыгъ. Абхъазым итарихъ агъэклодыләнэм фәшл ләпкыым итарихъ къэзылотэрэ тыгъэхэр, институтхэр агъэсты-щтыгъэх.

А лъэхъэнэ къыным, ежхэм агу къызэригорэм тетклэ, Къэбэртэе-Бэлыкъарым, Къэрэщэе-Щәрджэсым, Дагыстан, Чэчэным, Адыгеим, нэмыкхэм арыкхызэ, Абхъазым къоуцо зышюигъо клалэхэр гъогу техъаштыгъэх. Мэзхэр, псыхъохэр, къушхъэхэр къызэранэхыхэзэ, лыгъэ шапхэм диштәу зәуаплэм лухъаштыгъэх.

Дунаим щызэлашләрә Баграт Шинкубэ иунэ техаглохэр ихъэхи, ахъунклагъ, ләпкыым ынапэ ауцә-плыгъ. Цыф цларыоу Андрей Чочуа исаугъэт мәшло гыныр тырапхъанклагъ. Ащ фэдэ хъугъэ-шлагъэхэм ащыгъозэ зэхъош клалэхэу Абхъазым къоуцауагъэхэм агу ихыкыштыгъэр къәлотэжыгъо-шлоп. Къэбэртэе отрядым икомандирәу Къәрдәнэ Генэ фэгъэхыгъэ къэбархэр егъашы жьы хъуш-хәп. Цыфхэр зәхищәнхэ, зылыш-щәнхэ зәриллэхыштыгъэр Грузием идзәкляплэ техаглохэми агъэ-шлагъоштыгъ. Г. Къәрдәнэм лы-

хъужъэу ышхъэ Абхъазым щигъэ-тылыгъ. Адыгеим икләлэ плугъэхэу Хъодэ Адамэ, Шәуджән Муратэ, Мыкыо Аслъан, Хъабэхэу Рустам, Нэхэе Казбек, нэмыкхэм ящылашыгъэ Абхъазым ишхъа-фитныгъэ фатыгъ.

## Ныр псэм къытегуштылэмэ

Псэ зыпыт зәлуклэгъоу джыр-благъэ Мыекъуапэ щыкыуагъэм Абхъазым фэзэогъэ клалэхэм ягукъыкыжхэр щызэхэтхыгъэх. Абхъазым Хэгъэгу заоу щыкыуагъэм иветеранхэу сәкъатныгъэ зилэхэм якупәу Сыхъум ыкы Сыхъум районым щызэхашагъэм итхъаматәу Тимур Зантарие, ащ игуадзәу Рустам Тарбэ, Абхъазым и Лы-

хъужъэу Роман Джопуа, заом иветеранәу Михаил Накопия, нэмыкхэри Шәуджән Муратэ янәу Нурыет ыдәжъ щылагъэх. Адыгеим щышхэу Абхъазым ишхъа-фитныгъэ фәбэнагъэхэм ащышхэу Къуижъ Къәплъанэ, Шәау-кыо Заур, фәшхъафхэри зэхакъэм хәлэжыагъэх. Тимур Зантарие ыш зыдәхъугъэр амышләу заом хәклядагъ. Тимур хъуль-фыгъэ ныбжьыкы, лыгъэшләплэм ифәу зәп къызэрэхэжыгъэр. Къы-зәуләм, лыр клэчы зэхъум, щә-лугъәп, тхъаурыхъуи зэхыхыгъәп. Непэ ар ылакъомэ атәтәу псын-кыу клон ыльәкырәп. Бәщыр ымылыгъәу зәклорәп. Тимур игъу-сагъэмэ къызэрәтәуагъәу, цыф пыт, ау Шәуджән Муратэ янә дәгуштыләу зыфәжъэм, нәпсыр

фызәтәлэжыагъәп. Нәкур ушыныгъәу ным гушылэ фәбәхэр рилуагъәх. Шәуджән Муратэ фәгъэшъошгъэ наградәр ным ратыжьыгъ.

Нурыет Абхъазым къыкыгъэмэ ахалпы, нәгушлоу апәгъокыгъәми, ащи нәпсыр фәгъэбылыгъәп. Мурат ышәу Азәмат гуагъә, хә-кыкхэр ланәм ригъәблэгъагъәх.

Нәр пләпихәу пшәшәэ къопцә ишыгъәу ягъусәм ыльәгъурәр диксым тырәтхә. Шъхәац дәнәгъор ынатлэ луищәикызә мәдало.

— Москва сыщәджә, — ело пшәшәэ ныбжьыкылу Амра Начерие. — Сятәу Маври 1993-рә ильэсым гәтхәпәм и 16-м зыдәхъугъэр амышләу клодыгъә. Мыекъуапэ джыри сыкыкылонәу сыфай. Бысымхэр дахәу къыт-пәгъокыгъәх...

Абхъазым и Къэралыгъо телерадиокомпание иоператорәу Аслан Кокоскерие къэбарәу ыугъоигъэм республикэм щыригъәплыжьы-щтхәу къытилуагъ.

Шышхъәлым и 15-р Абхъазым гуфаклоу кыогагъәхэм я Маф. Ащ фәгъәхыгъә зэхыхъэхәу республикэм щызэхашәщтхәм Адыгә Республикэм иллыкыкхэри ахәлэжыәщтых.

Сурәтхәр зэхыхъэм къышты-рахыгъәх.

## ФУТБОЛ. РЕСПУБЛИКЭМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

# Уиешләкышлү къэгъотыжь, «Нарты»

Адыгә Республикэм футболымкы изэнәкыоку хәлэжыәр командэхэм зичәзыу зәлукыгъухэр ялагъәх. «Урожай» фәдәу дәгъоу ешләрә ахәмытми, текыныгъэм фәбанәхэрэм уяплынкы гәшлэгъоны. Тиреспубликә футболымкы ифедерацие тызыщыгъәгъозэгъә къэбарыр кыыхәтәуты.



## Кыуххәр зәтәгъапшәх

«Еджәркыуай» — «Нарт» — 4:3, «Ләшәпсын» — «Факел» — 3:0, «Герта» — «Адыгәкыал» — 0:3, «Инэм» — «Пәнәжьыкыуай» — 3:0.

Шәуджән районым икомандәу «Нарты» Краснодар краим, Адыгеим язәнәкыокухэм чанәу зәрахәлэжыәщтыгъэр тыгу къәд-гәкыкыжызә, шән-хәбзәшлоу илагъэхэр непи щылашыгъэм щыпхы-рищыхә тшлоигъу. Футболист дә-гъухэр районым шагъасәщтыгъәх. Шыкур. Стадион дахә Хъакуры-нәхәблә шагъәпсыгъ, ащ итеплә диштәу «Нартым» иешләкы хигъә-хонәу фәтәло.

Ләшәпсынә, Еджәркыуае, Коцхәблә, Адыгәкыалә, нэмыкхәм узәращытхъун щы. Футбол щә-шәнхәу спорт псәуальэхэр ялэх. Къоджә спортым зыкыгъәлэты-гъэным, физкультурэм пышагъә-хэм япчәгъә хәгъәхыгъэным зә-рәпылыр Адыгә Республикэм футболымкы ифедерацие итхъа-матәу Николай Походенкэм къыт-

филотагъ. Футболымкы ләфхәр анахә дәгъоу зыщылыкыуатәрэмэ Мыекыопә районыр ащыщ. Тренер-кыләлэгъаджәу Александр Матусыян къызэрәтәуагъәу, «Урожай» апәрә чыпләм нэмыкы фәбанәрәп.

## Чыпләхәр

«Кыокыпләм» хәтхәр

1. «Урожай» — 24
2. «Коцхәбл» — 16
3. «Ләшәпсын» — 13
4. «Еджәркыуай» — 12
5. «Нарт» — 6
6. «Факел» — 0.

## «Кыохәапләр»

1. «Адыгәкыал» — 15
2. «Улап» — 10
3. «Инэм» — 10
4. «Пәнәжьыкыуай» — 6
5. «Герта» — 0.

Шышхъәлым и 14-м «Адыгәкыаләр» «Улапәм» лүкләщт. Ешлә-гъур пчыхъэм сыхыатыр 6-м аубләнәу щыт.

Нәклубгъор зыгъәхызырыгъэр ЕМТЫЛЬ Нурбый.

Зәхызышагъэр ыкы къыдзәзы-гъәкылар: Адыгә Республикэм ләпкы Иофхәмкы, Іәкыб къэралхәм ащы-псәурә тилгәп-кыгъухәм адырәлэ зәпхыныгъәхәмкы ыкы къэбар жьугъэм иамал-хәмкы и Комитет Адресыр: ур. Кре-стьянскәр, 236

Редактор шхыаләр ДЭРБЭ ТИМУР

Редактор шхыаләм иапәрә гуадзәр МЭШЛӘКЪО Саид

Редактор шхыаләм игуадзәр — пшәдәкыжы зыхыяр секретарыр ХЪУРМЭ Хъусен

Редакциер зыдәшыләр: 385000, кы. Мыекыуапә, ур. Первомайскәр, 197.

Телефонхәр: приемнәр: 52-16-79, редактор шхыаләм иапәрә гуадзәр: 52-49-44,

редактор гуадзәр-пшәдәкыжы зы-хыяр секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adyvoice@mail.ru

## Зышаушыхыатыгъэр:

Урысые Федерацием хәутын Иофхәмкы, телерадиокагътын-хәмкы ыкы зәлы-Іәсыкы амалхәмкы и Министерствә и Темир-Кавказ чыплә гәлоры-шләп, зәраушыхыа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

## Зышыхаутырәр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кы. Мыекыуапә, ур. Пионерскәр, 268

Пчәгъәр 4017 Индексхәр 52161 52162 Зак. 2849

Хәутыным узщыкыләтхәнәу щыт уахытәр Сыхыатыр 18.00 Зышыкыләтхәгъәхә уахытәр Сыхыатыр 18.00